

Félagsstofnun stúdenta í 50 ár

FÖSTUDAGUR 1. JÚNÍ 2018

Björn Bjarnason, fyrrverandi ráðherra, var einn af upphafsmönnum FS, þá sjálfur laganemi við háskólann. Hér er hann ásamt Guðrúnu Björnsdóttur, framkvæmdastjóra FS í miðlið, og Elisabetu Brynjarsdóttur, nýkjörnum forseta Stúdentaráðs. Þau fagna fimmtíu farsælum árum FS. MYND/EYÞÓR

Húsnæðismálin brenna enn á stúdentum

Framhald á síðu 6-7 →

Guðrún Björnsdóttir, framkvæmdastjóri FS. MYND/STEFÁN

FS í hálföld

Í dag, 1. júní 2018, eru 50 ár síðan metnaðarfullur hugsjónamaður úr röðum stúdenta og Háskóla Íslands, tóku höndum saman og leiddu stofnun Félagsstofnunar stúdenta, nýs fyrirtækis í eigu stúdenta. Þar voru fremstir í flokki þeir Björn Bjarnason, þáverandi lagastudent og síðar ráðherra, og Ármann Snævarr háskóla- og stúdentsamtök. Þeir sáu að uppbygging stúdentsamtökanna yrði að standa fyrir utan hina daglegu stúdentsamtök. Þeir vissu að hugmyndin um góð grundvallar- lífskjör stúdenta fælist í öruggu og ódýru húsnæði sem og aðgengi að stuðningsþjónustu; leikskólum, mat og bókum á hagkvæmum kjörum. Þeir höfðu rétt fyrir sér og hafa enn 50 árum síðar.

Í hálföld hefur FS, eins og fyrirtækið kallast, starfað undir þeim einu formerkjum að vera í þágu stúdenta. Friður hefur ríkt um reksturinn, enda án fjárhagslegs stuðnings frá hinu opinbera. Við höfum verið nýjungagjörn og hugmyndarík í gegnum tíðina, leitað allra leiða til að gera alltaf betur og á hagkvæmari hátt. Þetta er daglegt verkefni. Við erum stolt af að hafa aldrei hvíkað frá grundvallarstefnu FS um að efla lífskjör og félagsleg úrræði fyrir stúdenta.

“Í hálföld hefur FS, eins og fyrirtækið kallast, starfað undir þeim einu formerkjum að vera í þágu stúdenta. Friður hefur ríkt um reksturinn, enda án fjárhagslegs stuðnings frá hinu opinbera.

Guðrún Björnsdóttir

Það eru mikil forrétindi fyrir mig að hafa fengið að starfa í nær 20 ár að svo gófugu verkefni. Ég og annað starfsfólk FS óskum öllum stúdentum, fyrverandi, núverandi og verðandi, innilega til hamingju með stórfámælið. FS, fyrirtæki stúdenta er fyrirmynd til framtíðar.

Guðrún Björnsdóttir, framkvæmdastjóri FS

Torgið er hjarta háskólans

Katrín Jakobsdóttir forsætisráðherra var virk í stúdentspólitík Röskvu á háskólaárum sínum. Hún sat í stúdentsráði og háskólaráði á árunum 1998-2000. Auk þess var hún ritstjóri Stúdentablaðsins og FS blaðsins.

Katrín segist minnst háskólaáranna með mikilli ánægju. „Þetta var skemmtilegur tími. Mig minnir að ég hafi ritstýrt FS blaðinu þrisvar. Ég var örvin mikill sérfræðingur í félagsmálum stúdenta á þessum tíma,“ rifjar hún upp. „Mér þótti gríðarlega gaman að vera í háskólánámi og ekki síður að taka þátt í stúdentspólitíkinni. Ég ætlaði ekki beinlínis þessa leið en hún var afar lærdómsrík. Ég sat í háskólaráði, meðal annars með Katrínu Júlíusdóttur og Páli Skúlasyni sem þá var háskóla- og stúdentspólitík. Ég lærði margt sem hefur nýst mér síðar.“

Þegar Katrín er spurð um pólitíkina í skólanum svarar hún. „Þetta var mjög aðgerðarífrin pólitík. Ég man þegar við knúðum fram og börðumst fyrir lengdum afgreiðslutíma þjóðarþöklóðunnar. Á þeim tíma lokaði klukkan fimm á daginn en við vildum að opið yrði til kl. 22. Breytingin kostaði auðvitað fjármuni. Við fengum þetta ekki í gegn með hefðbundnum aðferðum þannig að stúdentar fóru í setuverkfalli. Það var nokkuð óvænt aðgerð því allt í einu streymdi að fólk á safnið sem nýtti sér Bókhlöðuna litíð sem ekkert. Við mættum klukkan fimm, sátum til tíu og fórum hvergi. Það varð til þess að auknu fjármagni var veitt í þetta verkefni og afgreiðslutíminn lengdur til tíu og þannig hefur það verið síðan,“ útskýrir Katrín og má segja að stúdentar hafi unnið sitt stríð þarna. „Þetta var magnaður og hressandi tími. Það voru sömuleiðis harðar umræður á þessum árum um hvort setja ætti skólagjöld í Háskóla Íslands og var hart tekið á í háskólaráði. Það varð ekki úr því. Maður var því svolítið í hringið viðburða,“ bætir hún við. Á sama tíma stóðu stúdentar

Katrín Jakobsdóttir forsætisráðherra.

fyrir setuverkfalli í menntamálaráðuneytinu vegna lánamála hjá Lánasjóði íslenskra námsmanna. Síðar meir þegar Katrín var ráðherra menntamála var slikt setuverkfalli vegna annarra mála. „Ég hugsaði um það hvort ég væri að mæta eftirmanni mínum þarna í anddyrinu á meðal nemenda,“ segir hún.

Katrín var alla tíð virk í félagsmálum á námsárunum, fyrst í framhaldsskóla og síðan háskólanum. „Ég fann nú ekkert sérstaklega mikið fyrir því að félagsstjórn tækju tíma frá náminu enda var ég mjög ástríðufull fyrir námi mínu í íslensku.“

Þegar Katrín er spurð hvernig henni finnst Félagsstofnun stúdenta hafa þróast, svarar hún. „FS kemur víða við sögu í lífi stúdenta. Það sem mér finnst svo frábært er að stofnunin er ekki hagnaðar- drifin. Hún skiptir til dæmis miklu máli fyrir stúdenta sem búa á stúdentagörðum. FS hefur staðið

sig einstaklega vel í uppbyggingu stúdentagarða og leikskóla sem er gríðarlega mikilvægt samfélags- starf. FS er þýðingarmikil fyrir Háskóla Íslands, stofnun sem ein- göngu er rekin með tilliti til þarfa stúdenta,“ segir Katrín og bætir við að hún noti Bókshöfundastúdenta mikið í dag enda sé hún hverfis- bókaværslunin hennar.

„Ég er mikill aðdáandi verslunarinnar. Háskólatorg var mikið baráttumál Röskvu á mínum tíma í skólanum. Við kölluðum það hjarta háskólans. Núna er þetta allt gjörbreytt, veitingasalan og torgið þjóða upp á miklu meiri samgang kennara og nemanda. Það er frábært að hafa allt á sama stað. Mér finnst notalegt að koma á háskóla- torgið og hef bæði fengið mér kaffi í veitingasölu og borðað í Stúdentakjallaranum en þar eru vinsælustu hamborgaramir hjá sonum mínum. Þarna er gaman að koma.“

Líflegt samfélag á Gamla Garði

Á Stúdentagörðum er líflegt og skemmtilegt samfélag háskólanema og fjölskyldna þeirra. Garðarnir er af ýmsum stærðum og gerðum og sniðnir að þörfum íbúa. Gamli garður er einn þeirra.

Upp úr 1950 varð ljóst að líklegasta byggingarland Háskólans væri á núverandi lóð skólans og fyrsta byggingin sem reis þar var Gamli Garður. Hann var teiknaður fyrir stúdenta af Sigurði Guðmundssyni húsameistara. Garðurinn var tekinn í notkun 1934. Með tilkomu Gamla Garðs breyttist hagur stúdenta mjög, en auk herbergjanna var þar samkomusalur og mótuneyti.

Þegar breska hernámsliðið gekk hér á land í heimsstyrjöldinni síðari, var Gamli Garður meðal þeirra bygginga sem herinn lagði undir sig og notaði sem hersjúkrahús. Háskólafrívöld og stúdentar mótmæltu og báðu um að húsinu yrði skilað en allt kom fyrir ekki.

» Hernám Gamla Garðs flýtti fyrir byggingu Nýja Garðs.

Ófremdarástand skapaðist í aðalbyggingu H.I. þar sem fjöldi stúdent- enta híróst við slæmar aðstæður.

Hernám Gamla Garðs varð til þess að flýta fyrir ákvörðun um byggingu nýs Garðs og árið 1943 var Nýi Garður víður. Gamli Garður var ekki afhentur aftur fyrr en eftir stríð. Í dag er Gamli Garður stúdentagarður með einstaklings- herbergjum, sameiginlegu eldhúsi, baðherbergjum, setustofum og lestraraðstöðu. Á sumrin er þarna rekið vinsælt farflugheimili.

Gamli garður var tekinn í notkun árið 1934. Þar eru nú einstaklingsherbergi.

FS mikilvæg fyrir stúdentana

Dagur B. Eggertsson borgarstjóri sat á námsárunum í stjórn Félagsstofnunar stúdentana auk þess að eiga sæti í Stúdentaráði. Þá var hann öflugur í stúdentapólitíkinni fyrir Röskvu.

Dagur segir að háskólaárin hafi ekki eingöngu verið lærdómsrík því hann hafi kynnst mörgu frábæru fólki sem hann heldur enn góðu sambandi við. Dagur lauk embættisprófi í læknisfræði frá Háskóla Íslands árið 1999. „Námsárin voru gríðarlega skemmtileg. Bæði var ég í áhugaverðu námi og svo kynntist ég stórum hópi fólks sem hefur verið næring og vinátta síðan. Ég eignaðist marga góða vini í læknisfræðinni og í heimspeki, en ég tók nokkra áfangi í henni, og svo auðvitað í stúdentapólitíkinni. Í háskólanum eignast maður vini fyrir lífstíð,“ segir hann. Dagur var virkur í Röskvu á háskólaárunum og formaður stúdentaráðs í eitt ár frá 1994-1995.

„Núna er verið að byggja stærsta stúdentagarð landsins með 244 íbúðum sem er gríðarlega mikilvægt mál.“

„Það var oft tekist á í stúdentapólitíkinni á þessum tíma. Við sem vorum í þessu atí á námsárunum getum hlegið núna að ýmsum deilum sem upp komu. Talsvert var tekist á um það sem við kölluðum hjarta háskólans. Við töldum að það þyrfti að sameina háskólasvæðið og búa til hjarta. Í rauninni er málið náskýlt hugmyndinni

Dagur B. Eggertsson borgarstjóri.

sem kom síðar um Háskólatorg. Ýmsum fræjum er plantað í stúdentapólitík sem verða síðar að veruleika. Ég hef oft komið á nýja Háskólatorgið, ekki sist í farsælu samstarfi mínu við FS í tengslum við uppbyggingu stúdentagarða. Við í borgarstjórn höfum barist með stúdentum fyrir fjölmörgum málum. Núna er verið að byggja stærsta stúdentagarð landsins með 244 íbúðum sem er gríðarlega mikilvægt mál. Þá sjáum við fyrir okkur að nýir Garðar risi á túninu við Gamla Garð. Sömmuleiðis í Skerjafirði sem er nýtt uppbyggingsvæði sem er að fara í gang hjá Reykjavíkurborg,“ útskýrir Dagur. „Það er mikið metnaðarmál hjá mér að fjölga stúdentabúðum því það er nauðsynlegt fyrir leigumarkaðinn í heild sinni auk þess sem það er gott fyrir samfélagið. Ef fólk getur gengið eða hjólað í háskólann fækkar bilum á götum borgarinnar.“

Félagsstofnun stúdentana vinnur gríðarlega mikilvægt starf í þágu stúdentana og ég vil nota tækifærið og óska henni til hamingju með afmælið,“ segir borgarstjóri.

Unnsteinn Manuel Stefánsson. MYND/ANTON BRINK

Rífastandi stemning í kjallaranum

Unnsteinn Manuel Stefánsson segir Stúdentakjallarann góðan tónleikastað sem geymi gott félagslíf.

Eftir að Stúdentakjallarinn var opnaður 2013 hefur mér fundist Háskóli Íslands verða meira eins og alvöru háskólar í útlöndum,“ segir tónlistarmaðurinn Unnsteinn Manuel Stefánsson sem á árum áður spilaði oft og íðulega með Retro Stefson á stúdentahátíðum og stúdentabörðum á Norðurlöndunum.

„Þar minnti stemmingin meira á félagslíf íslenskra menntaskóla en íslenskra háskóla. Utan frá virðist félagslíf háskólastudenta nefnilega snúast að mestu um stúdentapólitík og minna ber á hefðbundnu félagslífi ungs fólks. Því var svo gaman þegar Stúdentakjallarinn var opnaður með tilheyrandi tónleikahaldi, stúdentabar og huggulegri aðstöðu þar sem stúdentar geta slakað á fjarri námsbókunum eftir skóla,“ segir Unnsteinn sem bæði hefur sótt tónleika og spilað sjálfur á tónleikum í Stúdentakjallaranum.

„Það er mjög gaman að spila í Stúdentakjallaranum. Reykvikingar eru gjarnir á að mæta tveimur tímum of seint á tónleika en í Stúdentakjallaranum mætir fólk á réttum tíma og það er rífastandi stemning. Mér finnst kjallarinn líka góð tilraunastofa til að búa til þöbbastemningu án þess að það fari út í grimmt djamm. Háskólinn mætti því sýna meira af þessari hlíð félagslífsins því það munu ekki allir stúdentar tengjast Röskvu og Vöku í pólitíkinni. Það er mikilvægt, því án góðs félagslífs á háskólaárunum getur maður allt eins verið í bréfaskóla eða í fjarnámi,“ segir Unnsteinn, sem prófað hefur þrjár námsleiðir í Háskólanum en segist ekki á leið í háskólanám í bráð.

„En ef það væri meira í boði af fjarnámi gæti ég vel hugsað mér frekara nám og þá mundi ég alltaf læra í Stúdentakjallaranum.“

Stúdentakjallarinn er falin perla

FS rekur Stúdentakjallarann sem er veitinga- og skemmtistaður í kjallara Háskólatorgs. Hann var fyrst stofnaður 1975 og átti sitt blómaskeið þangað til börum og kaffihúsum fjölgaði í miðbænum. Stúdentakjallarinn var endurvakinn árið 2013.

Stúdentakjallarinn lagðist í dvala þegar öll starfsemi FS fluttist yfir í nýtt Háskólatorg árið 2007. Þá komu stúdentar með þá hugmynd að endurvekja Stúdentakjallarann. Nýr og endurbættur Stúdentakjallari var opnaður snemma árið 2013. Lögð hefur verið áhersla á góða aðstöðu fyrir alls kyns viðbúrdi og tónleika. Eldhús og bar er opið frá morgni til kvölds alla daga vikunnar með fjölbreyttu úrvali af mat og drykkjum á afar hagstæðu verði. Stúdentakjallarinn er opin öllum gestum og gangandi.

Sólveig Sigurjóna Gísladóttir, nemandi í Háskóla Íslands, býr á stúdentagörðum og starfar meðfram námi sínu í Stúdentakjallar-

Sólveig við barinn í Stúdentakjallaranum.

anum. Sólveig útskrifast í vor í ferðamálafræði með viðskiptafræði sem aukagrein. Hún stefnir á áframhaldandi nám. Sólveig segir að mikil eftirspurn sé hjá nemendum að fá vinnu í Stúdentakjallaranum með skólanum. „Ég er búin að vinna í Stúdentakjallaranum í tvö ár og líkar mjög vel. Það er gott fólk sem vinnur þarna og margir fastagestir. Maður sér alls konar fólk bregða fyrir, gamla nemandur og prófessora í bland við núverandi nemandur og kennara,

Vesturbæinga og aðra landsmenn. Það er alltaf eitthvað um að vera í Stúdentakjallaranum, meðal annars bingó, tónleikar og um daginn vorum við með skrafl auk þess sem við sýnum knattspyrnuleiki,“ segir hún. „Margir koma til að fá sér góðan og ódýran mat. Við erum með frábæra aðstöðu fyrir börn og stemmingin er heimilisleg. Boðið er upp á fjölbreyttan matseðil, til dæmis er mikið úrval af veigan réttum. Stúdentakjallarinn er falin perla,“ segir Sólveig.

Gamlir nemendur vilja fá knús

Ágústa Sigurjónsdóttir stendur vaktina á kaffistofunni í Eirbergi. Hún hefur tengst mörgum nemendum vinaböndum og segir starfið bókstaflega halda í sér lífinu.

Ágústa er mörgum að góðu kunn en í rúm þrjátíu ár hefur hún séð um kaffistofuna í Eirbergi, þar sem hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands er til húsa. „Vissulega getur verið handagangur í öskjunni þegar þrjú til fjögur hundruð nemendur eru í húsinu og einmitt þess vegna er þetta starf svo skemmtilegt og fjölbreytt,“ segir Ágústa glöð í bragði og bætir við að hún hafi vissulega tengst mörgum nemendum vinaböndum. „Eitt það besta við starfið er að kynna öllu þessu unga fólki. Mér er sérlega minnstætt að fyrir um 10-15 árum voru tvær stúlkur í hjúkrunarfræðinni sem þótti gott að heita á mig áður en þær fóru í próf. „Æ, það klikkar aldrei,“ sögðu þær og færðu mér svo blóm þegar þær fengu einkunnirnar sínar. Gamlir nemendur, sem eru komnir út í atvinnulífið, koma oft við á kaffistofunni að heilsa upp á mig og vilja fá knús,“ segir hún og greinilegt er að henni þykir vænt um þessar heimsóknir. „Curator, félag hjúkrunarfræðinema, hefur boðið okkur hjónum á allar árshátíðir hjá sér og ég hef oftast tekið þátt í árshátíðarmyndböndum með einhverjum skemmtilegheitum,“ segir Ágústa sem er gift Andrésí Fr. G. Andrésyni.

Var heimavinnandi

Ágústa hóf störf hjá FS árið 1985. „Systir mín heitin vann á kaffistofu í aðalbyggingu HÍ. Ég hafði ekkert unnið úti heldur samt barnauppeldi og heimilisstörfum. Stráknarnir mínir voru orðnir stálþáðir þannig að mig langaði til að fara út á vinnumarkaðinn. Hún sagði að það vantaði örugglega gott fólk til starfa og hvatti mig til að sækja um, sem ég og gerði. Ég byrjaði að vinna hjá matsölu FS við Hringbraut. Þar til húsa var einnig Bókshala stúdenta og Ferðaskrifstofa stúdenta. Matstofan var lögð niður ári eftir að ég hóf störf og í staðinn voru opnaðar kaffistofur á háskólasvæðinu. Mér bauðst vinna í Eirbergi, ákvað að slá

Ágústa hefur allan sinn starfsferil unnið hjá FS. MYND/SIGTRYGGUR ARI

til og hef verið hér síðan 1986. Ég er náttúrulega orðin fullorðin en það eru forréttindi að fá að vinna þegar maður er heilsuhausstur. Það er mjög gott að vinna hjá FS og vinnan heldur í mér lífinu,“ segir Ágústa ákveðnum rómi og heldur áfram: „Svo hef ég alltaf verið ánægð með hvað ég fæ gott sumarfrí. Ég fer í fri um leið og prófin eru búin og byrja svo aftur að vinna þegar hallar að hausti. Ég gæti ekki hugsað mér að vinna yfir sumarið. Þetta eru ákveðin forréttindi sem ég kann vel að meta.“

Spurð hvort hún rekist oft á fyrrverandi nemendur fyrir utan vinnuna segir hún að svo sé. „Já, heldur betur. Eitt sinn varð ég að fara á slysavarðsstofuna eftir að hafa fengið kökubakka úr stáli á tána. Mér var tekið með kostum og kynjum. Ein hjúkrunarkonan sagði að það væri svo gaman að sjá mig að hún vonaðist til að hitta mig sem fyrst aftur. En svo áttaði hún sig á hvar við vorum og bætti við í flyti: En ekki hér,“ rifjar Ágústa brosandi upp.

Hún segir að vissulega sé farið að siga á seinni hlutann á starfsferlinum en hún hafi lofað að standa vaktina fram að áramótum. „Kannski verður þetta síðasti veturinn minn í Eirbergi. Ég hefði ekki enst svona lengi í starfi ef vinnan hefði ekki verið eins skemmtileg og raun ber vitni.“

Í meira en fjóra áratugi hjá FS

Hafðís Ólafsdóttir hefur unnið lengur hjá Félagssstofnun stúdenta en nokkur annar, eða í 41 ár. Henni finnst vinnan gefandi og er ekkert á þeim buxunum að hætta.

Mér hefur alltaf þótt gaman í vinnunni og aldrei leiðst allan þennan tíma. Ég vinn með svo skemmtilegu fólki og við gerum margt saman okkur til ánægju,“ segir Hafðís sem hefur unnið hjá FS frá árinu 1977.

Þegar Hafðís er spurð hvernig það hafi komið til að hún fór að vinna hjá Félagssstofnun stúdenta á sínum tíma segir hún að maðurinn, Reynir Guðjónsson, sinn hafi unnið þar sem kokkur og það hafi bráðvantað aðstoð. „Ég ákvað að hlaupa undir bagga og hér er ég enn. Ég var í barnsbúðarleyfi og vann þar á undan á skrifstofu,“ rifjar hún upp.

Hafðís segir vinnudaginn fjölbreyttan og fljótan að liða, enda hafi hún í mörg horn að lita. „Ég byrja á því að taka til allar vörur og veitingar fyrir kaffistofur Hámu sem eru staðsettar víða um háskólasvæðið. Stærsta veitingasalarn er á Háskólastorginu og þar hef ég unnið frá því að Háma var opnuð þar í desember 2007 en áður var ég úti á Hringbraut. Ég tek á móti vörum utan úr bæ, panta vörur og fæ símtöl frá kaffistofunum vegna pantana fyrir næsta dag,“ segir Hafðís þegar hún er beðin um að lýsa dæmigerðum vinnudegi. „Ég hef aldrei verið í afgreiðslu heldur meira á bak við tjöldin,“ segir hún kankvís og hlær þegar hún er spurð hvort þessi langi starfsferill sé ekki ígildi nokkurra háskólagráða. „Jú, að minnsta kosti fimm,“ segir hún.

Litrikur hópur nemenda

Nemendum við Háskóla Íslands hefur fjölgað mikið á þessum tíma. „Nemendur eru orðnir miklu fleiri en áður var og þetta er litrikur hópur fólks á öllum aldri. Mér finnst nemendur frekar vera að yngjast heldur en hitt en það er kannski vegna þess að ég hef elst,“ segir Hafðís.

En hvað skyldi henni finnst skemmtilegast við vinnuna? „Þetta nána samband við fólk. Hér er viss

Hafðís segir vinnudaginn fjölbreyttan og skemmtilegan. MYND/ERNIR

kjarni sem hefur unnið saman lengi og nær vel saman. Vinnan er gefandi og mér finnst gaman að hafa mikið að gera. Ég vinn í átta tíma á dag og þótt ég sé orðin sextíu og sjö ára gömul er ég alls ekki tilbúin til þess að hætta strax. Ég er hraust og mér líður vel í vinnunni. Vinnan er sveigjanleg og það er komið til móts við mann ef eitthvað er. Það finnst mér mikill kostur,“ segir hún.

Spurð hvort hún mun eftir skemmtilegu atviki segir Hafðís þau vera fjölmörg. „Mér er minnstætt að eitt sinn þegar erlendu stelpurnar sem vinna með mér voru að merkja salatdósir þá fóru í sölu margar dósir af kjúklingasalati sem voru merktar sem sjúklingasalat. Það vakti töluverða athygli og margir sem tóku mynd af því,“ segir Hafðís brosandi að lokum.

Afmælisveisla út árið

Félagssstofnun stúdenta heldur upp á 50 ára afmælið með ýmsum hætti út allt afmælisárið. Í mars var öllum gestum og gangandi boðið upp á fimm metra kökufleka á Háskólastorgi þar sem 1100 kökubitar runnu ljúflega niður í gesti. Í apríl var hent upp frábærri pylsuveislu þar sem 800 pylsum var sporðrennt auk þess sem börn sem búa á Stúdenta-görðum fengu páskaegg. Að auki, í tilefni af afmælinu, kostar bjórin í Stúdentakjallaranum aðeins 50 kall síðasta mánuðag hvers mánaðar og kaffibollinn á Kaffistofum stúdenta og í Hámu einnig 50 kall síðasta föstudag hvers mánaðar yfir skólaárið. Í haust mun FS halda áfram að halda upp á afmælið með ýmsum hætti með tónleikum, uppstandi og öðrum hátíðarhöldum á háskólasvæðinu.

Starsfólk FS bauð upp á pylsur á Háskólastorginu sem runnu ljúflega niður.

Frábær afmælisveisla sem stúdentar kunnu vel að meta. MYNDIR/STEFAN

Öryggið er mikils virði

Laganeminn Lisbet Sigurðardóttir unir hag sínum vel á Stúdentagörðum. Þar hefur hún nostrað við krók og kima á sínu fyrsta heimili með út-sjónarsemi og fögru auga.

Heima er best. Og þannig á það að vera. Það er stóra markmiðið þegar maður flytur að heiman; að koma heim eftir langan dag og vilja hvergi annars staðar vera.

Þetta segir Lisbet Sigurðardóttir, laganemi við Háskóla Íslands. Hún flutti úr foreldrahúsum í stúdíóíbúð á Stúdentagörðum við Eggertsstötu í lok fyrrasumar, þá 21 árs.

„Mér finnst það góður aldur til að flytja að heiman og skref í rétta átt að fullorðinsárunum. Stúdentagörðarnir heilluðu vegna þess að háskólinn er í göngufæri og ekki skemmdi fyrir að flestar vinkonur mínar búa á Görðunum,“ segir Lisbet, sæl á nýja, fallega heimilinu sínu.

„Auðvitað sakna ég stundum hótels mömmu en það er ekki langt að fara til hennar í Hlíðarnar. Mamma er dugleg að bjóða mér í mat og styðja við ungann sem er floginn úr hreiðrinu og auðvitað er söknudurinn hjá henni gagnkvæmur,“ segir Lisbet og brosir. Hún segir andrúmsloftið vera létt og skemmtilegt á Stúdentagörðunum.

„Stemningin minnir á skandinávskt samfélag þar sem allir heilsast og eru vinalægir í samskiptum. Íbúarnir eru upp til hópa röleghettafólk sem ber virðingu fyrir hvert öðru og mér kom einna mest á óvart hvað stúdentar hafa litinn áhuga á að djamma. Hér drífur fólk sig snemma með sín parti í bættinn og sýnir hvert öðru virðingu. Svo eru líka fjölskylduíbúðir og leikskóli á svæðinu svo hér eru allir saman í sátt og samlyndi, börn og fullorðnir,“ segir Lisbet sem finnst notalegt að hafa leiksvæði leikskólans í bakgarðinum.

Smæðin enn meira kósi

Lisbet býr í 37 fermetra stúdíóíbúð á Stúdentagörðunum, með sér baðherbergi og geymslu.

„Í fyrstu hafði ég ahuggur af því að íbúðin væri of litil en núna finnst mér hvergi betra að vera. Smæðin gerir allt svo huggulegt og enn meira kósi. Það kostar svo útsjónarsemi að búa smátt en mér

Lisbet Sigurðardóttir stefndi á nám í lögfræði frá unga aldri. Hún byrjar í meistaranáminu í haust. MYNDIR/ EYÞOR

hefur gengið vel að hugsa í lausnum og hver einasti hlutur sem tekinn er inn þarf að eiga sinn samastað og eiga rétt á sér. Þannig vil ég hafa það, ekki ofhlaðið en þó allt til alls fyrir venjulegt heimilishald og nýta hvern einasta fersentimetra vel í þessu takmarkaða plássí.

Lisbet segist heldur ekki komast upp með annað en að búa um rúmið á hverjum morgni.

„Rúmið tekur mikið pláss af heildarrými mínu og þá er mikilvægt að hafa röð og reglu á hlutunum. Ég er dugleg að fá innblástur þegar ég fer inn til annarra á Görðunum og sé hvað hægt er að gera enn betur til að nýta plássíð sem best. Stúdentar hafa upp til hópa mjög góða tilfinningu fyrir því að gera fallett og heimilislegt í kringum sig og eru sniðugir við að skreyta hjá sér þegar óheimilt er að negla í vegg Stúdentagarðanna.“

Öruggur samastaður

Lisbet greiðir 60 þúsund krónur í húsaleigu fyrir íbúð sína á Stúdentagörðunum. Uppsett húsaleiga er 90 þúsund krónur en Lisbet fær 30 þúsund króna húsaleigubætur upp í leiguna.

„Það er vel sloppið fyrir íbúð á svo góðum stað. Öryggið finnst mér líka mikils virði; að geta verið með þessa íbúð þar til ég hef lokið námi og hafa ekki yfir höfði sér að vera hent út,“ segir Lisbet sem býið hefur sér fagra og hlýlegan samastað á Stúdentagörðunum.

Í stúdíóíbúð Lisbetar er allt í einu rými; stofa, eldhús og svefn-rými.

Eldhúsið er fallett og úthugað hjá Lisbetu.

Lisbetu líður hvergi betur en í kósi vistarverunum heima.

Heimili Lisbetar er bjart og fallett og öllu haganlega fyrir komið.

„Áður en ég flutti að heiman var ég aðeins byrjuð að safna mér í búð, en þurfti svo að kaupa mér eitt og annað. Fyrir þá sem eru að

byrja að búa er sniðugt að nýta sér bland.is og Facebook-stöður með notuðum heimilismunum til að kaupa sér vel með farna hluti á

litinn pening. Þar fann ég margt nýtsamlegt í bland við nýtt sem ég gat keypt mér líka.“

Á Stúdentagörðum eru mismunandi deilisamfélög og Lisbet kann því vel að deila aðstöðu með öðrum.

„Við sem erum í einstaklingsíbúðum deilum hjólageymslu og þvottahúsi með öðrum og það gengur allt vel fyrir sig. Á Görðunum geta stúdentar líka leigt sér herbergi og þá deilt setustofu og eldhúsi með öðrum og það er enn hagkvæmari kostur og eðlilegur hluti af háskólasamfélaginu,“ útskýrir Lisbet sem er með eigin svarir út af íbúð sinni þar sem hún getur grillað og tekið á móti gestum.

„Það er mikill samgangur á milli okkar vinkvennanna á Görðunum og flestum kæmi á óvart hversu mörgum gestum ég kem fyrir í íbúðinni, því hingað hef ég fengið fimmtán manns í afmæli og bróns og vel farið um alla á yndislegum stað.“

600 nýjar stúdentabúðir

Gamli Garður var í raun fyrsti stúdentagarðurinn við Háskóla Íslands, en fyrsti stúdentagarðurinn sem reis á vegum Félagsstofnunar stúdentanna (FS) voru Hjónagarðar við Sæmundargötu.

Byrjað var að byggja Hjónagarðana árið 1972 fyrir gjafafé sem safnaðist í minningu foreldra Björns Bjarnasonar og lítla systursonar hans sem fórust í hörmulegu slysi á Þingvöllum 1970. Einnig kom opinbert fé að byggingunni og eitthvað lánsfé.

Markmiðið með stúdent-

» Hjónagarðar voru byggðir fyrir gjafafé sem safnaðist í minningu foreldra og systursonar Björns Bjarnasonar.

görðum er að byggja eins nálægt skólanum og mögulegt er til að auðvelda göngu eða hjól í skólan og uppfylla þá þörf að geta boðið 15 prósent stúdentahúsnæði á vegum FS, eins og gert er á Norður-löndunum. Í dag er þessi tala 10

prósent.

Í dag á FS, og hefur byggt, um 1.200 íbúðir og hyggur á byggingu 600 fleiri íbúða samkvæmt viljayfirlýsingu þess efnis. Deilihugsun er umlykjandi þegar kemur að endurnýjun stúdentagarða og byggingu nýs húsnæðis, bæði til að halda kostnaði niðri og til að sporna gegn félagslegri einangrun. Í nýjum stúdentagarði eru til að mynda tíu væn herbergi sem deila með sér stofu og eldhúsi í einni íbúð. Að auki eru þvottahús og salir í sameiginlegri notkun í öðrum húsum.

Smærra húsnæði hentar fleirum en stúdentum

Félagsstofnun stúdenta var stofnuð 1. júní 1968 og fagnar hálftrar aldar afmæli í dag. Það voru hugsjónamenn í Stúdentaráði Háskóla Íslands og þáverandi rektor HÍ sem lögðu upp í þá vegferð að koma FS á laggirnar, eins og fyrirtækið er jafnan kallað.

Hugmyndafræðin sem lagt var upp með árið 1968 snerist um að stúdentar við háskólann gætu aflað sér góðrar menntunar og haft um leið öruggar búsetu án þess að hafa daglegar áhyggjur af afkomu sinni. FS er stórt fyrirtæki í dag með um 170 starfsmenn og veitir um þremur milljörðum á ári. FS byggir og rekur húsnæði fyrir stúdentar, þrjá leikskóla, bóksölu, kaffistofur og veitingahús á háskólasvæðinu.

Upphafleg hugmyndafræði er enn kjarninn í starfsemi Félagsstofnunar stúdenta. Björn Bjarnason, fyrrverandi ráðherra, var einn af upphafsmönnum FS, þá sjálfur laganemi við háskólann. Bláðamaður settist niður með Birni, Guðrúnu Björnsdóttur, framkvæmdastjóra FS, og Elísabetu Brynjarsdóttur, nýkjörnum forseta Stúdentaráðs, og ræddi við þau um FS.

Björn var fyrst spurður hvernig hugmyndin um Félagsstofnun stúdenta hafi orðið til á sínum tíma?

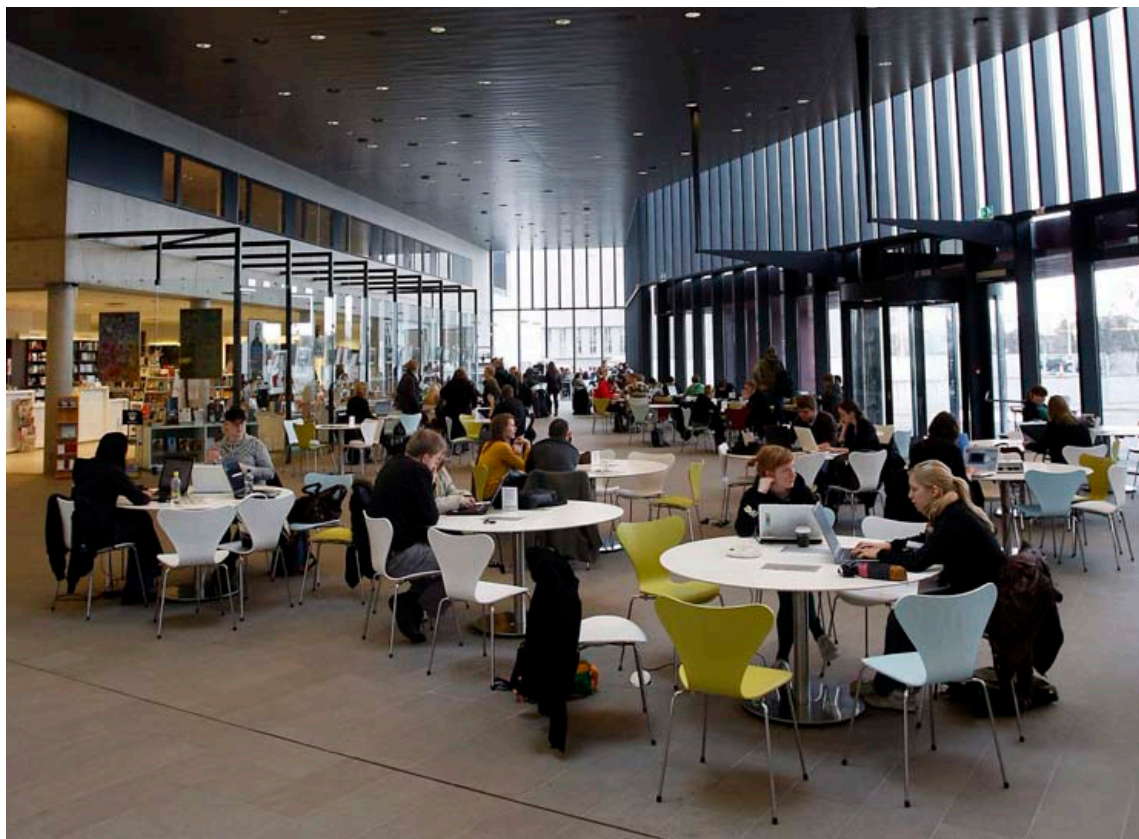
„Það var lítið að gerast í mál-efnum íslenskra stúdenta á þessum tíma. Það var oft skipt um forystu þeirra og pólitísk áttök í gangi. Ekki náðist að koma verkefnum af stað eins og nýju félagsheimili en bráð þörf var á því á þessum tíma,“ segir Björn og bætir við að nauðsynlegt hafi þótt að draga grundvallarþarfir stúdenta út fyrir daglegt þras í stúdentapólitíkinni.

„Hugmyndin vaknaði af kynnum af stöðu stúdenta í Noregi. Ármann Snævarr háskóla- og rektor (1960-1969) og ég þekktum vel til forystumanna Studentsamskipnaden þar í landi sem er rekið eins og FS. Við buðum forstjóranum, Kristian Ottesen og Tønnes Andenæs, forstjóra háskólaforlagsins í Ósló, til landsins haustið 1966. Eftir það tókum við höndum saman, forysta Stúdentaráðs og háskóla- og rektor, um að fara svipaða leið og Norðmenn. Eg var þá varaformaður Stúdentaráðs, síðar formaður þannig að ég fylgdi málinu á í rúm tvö ár,“ útskýrir Björn.

„Þetta verkefni hefði aldrei gengið upp án þeirrar samstöðu sem var á meðal stúdentar, háskólans og hins opinbera og þetta var að gerast á meðan allt logaði í illdeilum í háskólum erlendis. Hér náðum við að fá alla í háskólanum til að standa með okkur, virkja stjórnáráðamenn og fengum lög samþykkt um starfsemi sem voru stutt og hnitmiðuð. Á grundvelli þess var hægt að gera allt sem síðar hefur verið gert til að efla félagsleg úrræði fyrir stúdentar. Það var auðvitað erfitt að fá fyrirgreiðslu en tókst þó því við nutum mikils velvilja. Til að nefna einhver nöfn utan háskólans þá voru Gylfi Þ. Gíslason, þáverandi menntamálaráðgjafi, og Stefán Hilmarsson, þáverandi bankastjóri, báðir hækkaði í horni á þessum tíma. Menn fóru í verkefni til að þá gængu upp en ekki til að slá einhverjar pólitískar keilur, enda verkefnið yfir það hafði.“

Hjónagarðar reistir fyrir minningarfé

Hjónagarðar við Sæmundargötu

Háskólatorgið er glæsileg bygging þar sem er frábær veitingaástaða, Bóksala stúdenta auk skrifstofa á efri hæð þar sem FS er til húsa meðal annarra.

Verkefnið hefði aldrei gengið upp án samstöðu sem var á meðal stúdenta, háskólans og hins opinbera og þetta var að gerast á meðan allt logaði í illdeilum í háskólum erlendis.

fóru í byggingu árið 1972. Hvernig gátu stúdentar fjármagnað svo risavaxið verkefni?

„Það réði úrslitum að það var alltaf velvilji hjá öllum aðilum að FS myndi ráðast í þetta mikilvæga verkefni,“ svarar Björn. „For-eldrar mínir og systursonur létust í hörmulegu slysi á Þingvöllum 1970 og ymsir veltu fyrir sér hvernig hægt væri að minnast þeirra. Þar sem ég vann að málefnum FS á þessum tíma ákvað ég að nefna við áhugasama að gefa fé í Hjónagarðana í þeirra minningu. Það safnaðist talsvert af fjármunum og þannig voru Hjónagarðarnir fjármagnaðir með minningarfé, auk opinbers stuðnings og því sem hægt var að fá að láni.“

Björn segir afar ánægjulegt að sjá hvernig starfið hefur þróast í öll þessi ár. Stofnun FS hafi verið með því lærdómsríkasta og ánægjulegasta sem hann hafi sinnt á opinberum vettvangi og nýst sér vel sem stjórnáráðamanni og þátt-

Í seinni heimsstyrjöldinni tóku breskir hermenn Gamla Garð yfir.

Félagsstofnun stúdenta við Hringbraut eins og hún leit út á árum áður.

takandi á umræðum og stefnumótum um þjóðfélagsmál.

Fleiri íbúðir á teikniborðinu

Félagslegt úrræði fyrir stúdentar er leiðarstef FS, enda gefur nafnið það til kynna. Húsnæðismál stúdenta

eru en það gengur hægt að fá lóðir,“ segir Guðrún. „Við viljum geta þjónað að minnsta kosti 15% stúdenta eins og gert er að lágmarki annars staðar á Norðurlöndunum, núna eru það einungis 10%. Stúdentar vilja geta gengið eoa hjólað í skólann og vinnuradiusinn því í miðborginni. Húsnæðismarkaðurinn er alltof dýr þrátt fyrir að nýjar íbúðir séu að koma upp. Þess vegna höldum við áfram að byggja og reyna að vinna betur fyrir okkar hóp eftir fremsta megni. Það stendur ekki á okkur að byggja, við þurfum hins vegar fleiri lóðir og þurfum að treysta á vilja borgaryfirvalda og háskólans að finna þær,“ bætir hún við.

Þarft stúdentsamfélag

Elisabet, forseti Stúdentaráðs, segir að halda verði á lofti hugsjóninni um stúdentsamfélag og að stúdentaríkið séu þar mikilvægur hluti. „Það er rétt að krafa stúdentar er að stúdentaríkið risi á lóðum í nágrenni háskólans þannig að hægt sé að ganga eoa hjóla þangað. Fyrir þessu eru bæði umhverfis- og háskólasamfélagsleg sjónarmið. Að okkar mati er allt undir þegar kemur að fleiri lóðum í nágrenninu; Gamli Garður, Dunhagi og fleiri lóðir – jafnvel stóra malarplanið fyrir neðan háskólann,“ segir Elisabet.

Aðspurð hvort fókúsin hafi breyst í baráttu stúdenta í áranna rás víðurkennir Elisabet að svo geti verið. „Nú eru lánasjóðsmálin

hafa ávallt vegið þyngrt í starfi FS. Í dag á FS og rekur 1.200 íbúðaeiningar og fleiri eru í deiglu hjá fyrirtækinu.

„Gerð hefur verið viljayfirlýsing um að reisa 600 leigugeiningar í viðbót við þessar 1.200 sem fyrir

Elisabet, Björn og Guðrún ræða málin. Ríffa upp gamla tíma og nýja. MYND: EYÞÓR

Gamli Garður er virðuleg bygging við Hringbrautina.

Það er ósk starfsmanna FS að fjölda stúdentaíbúðum á næstunni. Viðræður um þær byggingar hafa farið fram.

Nýleg bygging stúdentaíbúða í Vatnsmyrinni er hin glæsilegasta.

Hjónagarðar hafa leyst húsnæðisvandana margra stúdenta.

Stúdentaíbúðir við Eggertsgötu.

og húsnæðismálin okkar stærstu mál en þau beintengjast FS. Með starfi FS er búið að búa þannig um hnútana að við getum beitt okkur almennilega út á við fyrir þessum málefnum ásamt fleirum. Á meðan FS sér um að útvega lausnir fyrir betra félagslegt úrræði handa stúdentum varðandi húsnæði og aðra þjónustu á hagkvæmum kjörum, getum við unnið í stefnumótun og tekið meira pláss í samfélagslegri og pólitískri umræðu.

Félagsleg hugsun

Hugmyndafræði FS er hjarta fyrirtækisins, að geta tekið það á sem hagkvæmasta hátt fyrir stúdenta, bæði hvað varðar húsnæði, dagvistun, námsbækur, veitingar og jafnvel skemmtun. FS hefur alla tíð verið rekin sem sjálfsfærastofnun og án alls stuðnings frá ríki eða borg, að undanskildum fæinum árum við upphaf rekstrarsins.

I stjórn FS sitja fulltrúar frá menntamálaráðuneyti, Háskóla Íslands auk stúdenta sem hafa

meirihluta og formannssæti. Enginn arður er greiddur og allur afgangur fer í að ná niður verðlagi á þjónustu og vörum. Húsnæðisstefna FS gengur út á deilihugsun þar sem stúdentar búa í smáum leiguingum og deila með sér stærri rýmum eins og þvottahúsum og líkamsræktarrýmum. Nýrri stúdentagarðar ganga enn lengra og gera ráð fyrir 10 herbergja íbúðum þar sem fólk deilir með sér stofu, eldhúsi og jafnvel fleiri rýmum.

„Hugmyndafræðin gengur ekki eingöngu út á að bjóða hagstætt verðlag leiguhúsnæðis, heldur einnig að draga úr félagslegri einangrun ungs fólks sem er vaxandi vandamál,“ segir Guðrún. „Ég held að forskriftin að stúdentagarðum sé úrræði sem ætti einnig að standa almenna markaðnum til boða. Mjög margir stúdentar sem yfirgefa stúdentagarða eftir útskrift sakna þess að hafa ekki sambærileg úrræði á almennum markaði þar sem þeir geta leigt minni sérými

eða deilt húsnæði með öðrum. Við hjá FS störfum ótullega út frá þeirri félagslegu hugmyndafræði að stúdentar njóti sín í stúdentasamfélaginu, kynnist og liði vel. Sömu leiðis að þeir fái tækifæri til að einbeita sér að málefnum sem brenna á þeim. Sama hugmyndafræði gæti átt heima hjá flestu ungu fólki og ekki síður hjá eldri borgunum. Það er eiginlega sorglegt að ekki séu fleiri landsmenn sem njóta svona þjónustu eins og stúdentar,“ segir Guðrún.

Þarf ekki að vera flókin umgjörð

„Það er einkennilegt hversu gífurlega flókna umgjörð þarf til að ná markmiðum sem Félagsstofnun stúdenta hefur nú þegar náð með mjög einfaldri umgjörð,“ segir Björn. „Maður horfir upp á endalausar deilur um húsnæðismál hér á landi á meðan FS hefur dafnað vel og starfað í 50 ár. Fyrirtæki sem er sjálfbært og hagkvæmt í byggingarekstri og stendur fyrir sínu

Mikilvægasta félagslega úrræðið og helsta markmið FS er að stuðla að því að efla lífskjör stúdenta, að nám rofni ekki þrátt fyrir breyttar aðstæður og að þeim liði vel á meðan á náminu stendur.

Guðrún Björnsdóttir

undir mjög hnitmiðuðum lögum,“ bendir Björn á. „Bæði þá og nú eru menn sammála um þörfina og það hefur skapast fullkominn friður um þessa starfsemi.“

Guðrún bætir við að hugmyndafræði FS sé heilbrigð og góð og að aldrei hafi komið til greina að hvika frá henni. „Það skiptir öllu máli í uppbyggingu FS að fyrirtækið er ekki hagnaðardrifid. Við erum ekki að þessu til að búa til peninga. Allir eru sammála um að þannig eigi þetta fyrirtæki að virka, sama hvar í sveit fólk er sett,“ segir hún enn fremur.

Betri leigumarkað eftir útskrift

Elisabet bætir við að fyrstu skref stúdenta eftir útskrift séu þyngst út af húsnæðismálunum. „Hjá FS er stúdentum gert kleift að lifa mann-sæmami lifi á lægra leiguverði og kjörum en svo stiga þeir fyrstu skref út á almennan leigumarkað sem er þeim oft óviðráðanlegt. Ég er sammála því sem Guðrún segir að fleiri í samfélaginu geti litið til FS með rekstur smærra húsnæðis og að þetta þurfi ekki að vera svona flókið, eins og Björn bendir á. FS er lifandi sönnun þess.“

Elisabet segir að árin eftir nám sé erfiðust þar sem oft sé litlum tekjum til að dreifa. „Samfélagið þarf að taka við stúdentum eftir nám og það ætti að vera til sam-bærilegt húsnæðisúrræði fyrir ungt fólk og FS býður upp á. Leigu- og kaupmarkaðurinn er verulega erfiður. Margir flytja inn til for-eldra eftir nám en ekki geta allir

gert það og lenda því í vitahring á leigumarkaði. Stjórnvöld þurfa að gera húsnæðismarkaðinn aðgengilegri fyrir ungt fólk. Það þarf að brúa betur bilið á milli háskóla og almenna markaðarins, það er mikið hagsmunamál fyrir nýtskrifaða stúdenta,“ segir Elisabet.

„Þegar rekstur leigubúða snýst um arðsemi eins og hjá Airbnb þá verða minnihlutahópar eins og láglaunafólk og stúdentar ávallt út undan. Við þurfum að taka þessa umræðu á pólitískum vettvangi og við stúdentar viljum berjast fyrir því að fá pláss í umræðunni. Við erum ekki með þessa rómantísku ímynd að maður eigi bara að vera staurlandker eftir útskrift og hver sé sjálfum sér næstur í samfélaginu.“

Gott samstarf

Guðrún tekur undir þetta og segir að það ætti að vera eitt félag sem útvegar öllum stúdentum húsnæði. „Samkvæmt lögum eigum við að þjónusta stúdenta við Háskóla Íslands. Mikilvægasta félagslega úrræðið og helsta markmið FS er að stuðla að því að efla lífskjör stúdenta, að nám rofni ekki þrátt fyrir breyttar aðstæður og að þeim liði vel á meðan á náminu stendur,“ segir Guðrún.

„Samstarf FS við Stúdentaráð er mjög gott í dag en þegar ég byrjaði hér fyrir tæpum 20 árum upplifði ég gjá á milli. Við vorum einhvern veginn ekki í sama liði. Við hjá FS settum okkur markmið að efla samstarfið því stúdentar urðu að geta treyst því að fyrirtækið væri þeirra bakhjarl. Við fórum í að efla upplýsingagjöf, opna bókhaldið og vera til taks og skrafs. Nú ber engan skugga á samstarf okkar,“ segir Guðrún. „Við þorum allar stórar ákvarðanir undir Stúdentaráði og markmiða að borðinu með sama markmiði við fyrir stúdenta. FS getur aldrei starfað í þágu stúdenta nema þeir séu sáttir,“ segir hún.

Elisabet tekur undir þessi lokaorð og segir að aðgengi á milli sé mjög gott þar sem skrifstofurnar séu nánast hlið við hlið. „Ég hendist oft fyrir til FS í spjalli og það eru heilarleg og góð samskipti.“

Aðalbjörg Kristín Jóhannsdóttir

Menningarlegt akkeri fyrir alla stúdentana landsins

Óttarr Proppé tekur við starfi verslunarstjóra hjá Bóksölu stúdentana í dag. Hann segir það dásamlega tilfinningu að fara aftur í bókabransann og starfa í þeirri deiglu sem háskólaumhverfið er. Fyrsti vinnudagurinn fer í að hitta samstarfsfólkið og byrja að læra bókahillurnar utan að.

Eftir að hafa starfað á vettvangi stjórnmála undanfarin ár snýr Óttarr Proppé aftur í heim bóksölu en hann tekur formlega við starfi verslunarstjóra hjá Bóksölu stúdentana í dag, 1. júní. Hann segist hlakka mikið til þess að fá að bretta upp ermarnar. „Það er bæði dásamleg tilfinning að fara aftur í bókabransann og síðan hlakka ég til að starfa í þeirri deiglu sem háskólaumhverfið, og sér í lagi Háskólatorg, er. Fyrsti dagurinn fer í að hitta samstarfsfólkið og byrja að læra hillurnar utan að. Það er hvort tveggja konfekt.“

Ýmsar skemmtilegar og spennandi áskoranir eru fram undan að hans sögn. „Það er keppikefli að styrkja Bóksölu stúdentana sem eitt af menningarlegum akkerum stúdentana. Síðan er auðvitað lykilhutverk Bóksölu að tryggja aðgang stúdentana að nauðsynlegum námsgögnum. Það er sífelld áskorun í flóknu umhverfi sem er gaman að takast á við.“

Óttarr hefur stærstan hluta starfsferils síns starfað á þessum vettvangi og vann m.a. á árunum 1987–2010 hjá Almenna bókafélaginu, Eymundsson og Máli og menningu. Hann starfaði á vettvangi stjórnmála frá 2010 til ársins 2017, m.a. sem heilbrigðisráðherra og formaður Bjartrar framtíðar.

Alltaf jafn skemmtilegt

Þrátt fyrir að hafa starfað lengi á þessum vettvangi finnst Óttari starfið alltaf jafn skemmtilegt. „Bara það að hjálpa einhverjum að finna bók sem hefur gagn og áhrif á viðkomandi er mjög gefandi. Óll höfum við upplifað að detta um bók sem breytir því hvernig við upplifum hlutina. Spennan við bóksölu er að eiga þátt í þessu með kúnnanum. Þá skiptir ekki máli hver á í hlut. Háskólaumhverfið er sérstakt því hér eru þúsundir manna í fullri vinnu við að læra og kynnast nýjum hlutum. Ég er spenntur fyrir því að vinna í umhverfi þar sem hugurinn er opin. Það er svo langt frá því sjálfgefið.“

„Það er keppikefli að styrkja Bóksölu stúdentana sem eitt af menningarlegum akkerum stúdentana. Síðan er auðvitað lykilhutverk Bóksölu að tryggja aðgang stúdentana að nauðsynlegum námsgögnum. Það er sífelld áskorun í flóknu umhverfi sem er gaman að takast á við,“ segir Óttarr Proppé. MYND: EYDÖR

Mikilvægt þjónustustarf

Þótt starf bóksala og stjórnmálamanns sýnist ólíkt í fyrstu eiga störfin þó sameiginlegt að vera þjónustustörf segir Óttarr. „Félagsstofnun stúdentana þjónar í umboði stúdentana en ekki þröngra hagsmuna. Stjórnmálin eiga að vera eins gagnvart umboði almennings þó það takist ekki alltaf. Þá er sameiginlegt að á báðum stöðum getur alls konar komið upp og engin mörk fyrir því hvaða viðfangsefni eru undir. Það heillar forvitnisnörð eins og mig. Munurinn er kannski

„Bara það að hjálpa einhverjum að finna bók sem hefur gagn og áhrif á viðkomandi er mjög gefandi.“

Óttarr Proppé

helst að það eru færri í fullri vinnu við að vera ósamála og hafa hátt um það.“

Gott bókaár fram undan

Starf stjórnmálamannsins er annars þar sem minni tími gefst til lestrar en áður. Óttarr sér því fram á meiri lestur í ár og er spenntur fyrir mörgum bókum og höfundum. „Ég er óvenjulega spenntur fyrir nýju bókinni hans Einarssonar og ekki síður bók Þórunnar Jörlu Valdímarsdóttur um Skúla fögeta. Rachel Kushner sem náði mér

algjörlega með The Flamethrowers er að koma með nýja bók og drottning subbulegu suðurrikjakkrimmans, Vicki Hendricks, er alltaf að skrifa þó hægt gægi hjá henni. Til allrar hamingju skrifar Kim Stanley Robinson eins og vindurinn og ég er kominn á eftir í bókum hans. Það er því gott að eiga þá snilld inni. Síðan er maður þakklátur fyrir hvert ár sem John le Carré lifir því hann verður sterkari með hverri bók. Og síðan er alltaf snilldin sem bíður bak við hornið sem maður hefur ekki hugmynd um hvað er.“

Nota sérpöntunarþjónustu langmest

Árið 1993 var Sverrir Jakobsón stúdent í sagnfræði við Háskóla Íslands þegar hann var gripinn í viðtal í Bóksölu stúdentana. Hann hefur verið fastagæstur bóksölu stúdentana síðan þá. Sverrir, núna 25 árum síðar, er yfir nokkru að kvarta?

„Fyrir utan að Bóksala stúdentana er komin á nýjan stað á háskólasvæðinu, finnst mér búðin lík því sem var fyrir aldarfjórðungi. Bóksala stúdentana er sú bókaþú sem ég skipti einkum við og nota þá langmest sérpöntunarþjónustuna,“ segir Sverrir. „Þar sem bóksalan er háskólabókabúð er ég líka í samskiptum við hana vegna starfa minna sem prófessor og þá vegna bóka sem nemendur þurfa að lesa.

„Fyrir utan að Bóksala stúdentana er komin á nýjan stað á háskólasvæðinu, finnst mér búðin lík því sem var fyrir aldarfjórðungi.“

Yfirleitt gengur hnökralaust að fá þær bækur pantaðar í tæka tíð; ég man allavega ekki eftir sérstökum vandræðum seinni árin.“

„Ég hef yfirleitt ekki yfir neinu að kvarta“

Óhætt er að fullyrða að allir stúdentar eigi viðskipti við Bóksölu stúdentana á námsárum sínum. Eins þetta sem hefur skipt við bóksölu stúdentana árin er Sverrir Jakobsón, B.A. í sagnfræði. Hann var trúfatur við þá vinnu sína að undirbúa stúfögu á úrvelli frá Nýjnu Félagsritum Jón Sigurðssonar til að spyrja hann hverjir höfðu þessi Bóksalan stunda sig?

„Ég hef yfirleitt ekki yfir neinu að kvarta. Það er helst að bækur koma snúðum seint á haustin.“ Sverrir treystir sér ekki til að gúka á lív miku hann eyddi árlega í bókaþú í Bóksölu stúdentana. „Lipparþú fer harkandi því lengur sem ég þaga um þetta.“

Sverrir sagði að tíar bókaþú þetta mikið drála bóka í sagnfræði. „Reyndar er úrval bóka á þessu sviði að farþalegt. Þetta þakkar því á ensku og fransubóð stúðar eðlilega mjög mikið við það tvaða námsárið hafa verið kúð. Nýjar bækur koma því oft seint hingað til lands, allavega miðað við blómeydir. En Bóksala stúdentana á nú reyndar eittþrá af sagnfræðingum á þýsku svo þú getur er hún að þetta á landinu á þessu sviði.“

Viðtal við Sverrir sem birtist fyrir 25 árum, í þáverandi Bóksölu stúdentana en hann var þá háskólastúdent.

Stöðugleiki mikilvægur

Félagsstofnun stúdenta rekur þrjá leikskóla á Stúdententagörðum, Leikgarð, Mánagarð og Sólgarð. Sigríður Stephensen leikskólafulltrúi hefur umsjón með faglegu starfi og rekstri skólanna. Hún leggur áherslu á góðan aðbúnað og ánægt starfsfólk. Unnið er eftir High Scope námsstefnu.

Saga leikskóla Félagsstofnunar stúdenta teygir sig aftur til ársins 1968. Þá voru 27 stúdenta-börn vistuð á Efríhlið sem þá hét. Árið 1973 flutti starfsemi í „gömlu Valhöll“ við Þjóðminjasafnið. Árið 1995 tók FS yfir foreldrarekna leikskólann Grímu á Vetrargarði og ári síðar opnuðum við Mánagarð í nýju húsnæði á Ásgörðum. Í dag rekur FS þrjá leikskóla, Leikgarð, Sólgarð og Mánagarð. Leikgarður og Sólgarður eru ung barnaleikskólar og eingöngu ætlaðir börnum stúdenta. Mánagarður, sem verið er að stækka, verður í haust orðinn sjö deildir fyrir eins árs til 6 ára börn og er hann opinn öllum.“ útskýrir Sigríður Stephensen leikskólafulltrúi en hún hefur yfirumsjón með faglegu starfi og rekstri leikskóla Félagsstofnunar stúdenta.

Hún segir allt starf innan leikskólanna miða að stöðugleika og ánægju barna, foreldra og starfsfólks.

„Við höfum lagt okkur fram um að leita leiða til að skapa gott starfsumhverfi. Við tókum til dæmis upp sjö tíma vinnudag sem lið í þeim aðgerðum“, segir Sigríður. „Markviss vinna við að minnka starfsmannaveltu og auka stöðugleika hófst árið 2003. Fól hún m.a. í sér að við kynntum okkur ýmsar uppeldisstefnur, þar á meðal High Scope,

sem á endanum varð fyrir valinu og sendum við tvo starfsmenn utan til náms. Formlega vottun sem High Scope skóli fengum við árið 2008.“ ríflar Sigríður upp.

Markmið High Scope

High Scope stefnan er heildstæð uppeldisstefna sem byggir á langtímarannsóknum og markmiðið með stefnunni er að gera börn að sjálfstæðum einstaklingum sem læra að taka ábyrgð á eigin námi og hafa trú á eigin getu.

Námsumhverfi barnanna er lagt upp þannig að þau geti sjálf skipulagt eigin athafnir, lært af beinni reynslu og af samskiptum við önnur börn og kennara.

Samskipti eru stór þáttur leikskólalífsins. Börnin eru þar að stiga sín fyrstu félagslegu skref og því mikilvægt að kennarar séu góðar fyrirmyndir fyrir fjölbreytt samskipti svo börnin öðlist kunnáttu og þekkingu á mikilvægum félagslegum, tilfinningalegum og líkamlegum þáttum.

Samskiptin einkennast af virðingu og viðurkenningu og byggja á jafningjasambandi þar sem allir aðilar fá tíma og rými til að láta rödd sína heyrast og læra hlusta á aðra. HighScope kennarar virða skoðanir, langanir, val og fyrirætlunir hvers og eins og byggja námið á

Sigríður Stephensen segir allt starf innan leikskóla FS miða að stöðugleika og ánægju barna, foreldra og starfsfólks. MYND/ERNIR

styrkleikum, hugmyndum og reynslu barnanna. Þeir taka þátt í leik og starfi barnanna á þeirra forsendum því þannig læra þeir að þekkja áhugasvið, styrkleika og reynsluheim hvers barns og geta þannig stutt þau og hvatt áfram á jákvæðan hátt.

Langur starfsaldur

Sigríður segir að eitt af því sem

geri leikskóla FS einstaka sé litil starfsmannavelta og að þétt sé haldið utan um bæði börn og starfsfólk. Sá stöðugleiki sé dýrmætur í umhverfi barna.

„Við reukum einu skólana á landinu þar sem hægt er að byrja 6 mánaða og enda 6 ára, og þar sem sama stefnan er höfð að leiðarljósi í námi barnsins. Við erum með einstaklega stöðugan og góðan starfs-

“Við reukum einu skólana á landinu þar sem hægt er að byrja 6 mánaða og enda 6 ára, og þar sem sama stefnan er höfð að leiðarljósi í námi barnsins.

mannahóp og sumir eru með allt að 20 ára starfsaldur. Þennan stöðugleika þökkum við bæði stefnu skólanna og því að það er gaman og gott að vinna hjá Félagsstofnun stúdenta,“ segir Sigríður.

„Til að styðja enn frekar við skólana erum við með þróunarstjóra sem heldur utan um simenntun starfsfólks, kynningarfundir fyrir foreldra og aðra. Þá er einnig leikskólafulltrúi sem heldur utan um skólana þrjá,“ segir Sigríður. „Hlutverk þessara tveggja starfsmanna er að tryggja öfluga simenntun starfsfólks, huga að vinnuaðstæðum, hljóðvist og fleiru en 37 stunda vinnuvika er dæmi um aðgerð til bættra vinnuaðstæðna. Þessi vinna skilar góðum niðurstöðum í ánægjukönnun meðal starfsfólks og foreldra en einnig betri líðan barna.“ segir Sigríður.

Við óskum stúdentum til hamingju með 50 ára afmæli FS

1001 minkur

10-11

ABC skólavörur

Actavis

Aðalblíkk

Aðalvík ehf.

Akureyrarbær

ALARK arkitektar

Alþýðusamband Íslands

American bar

Apótek Reykjavíkur

Argos arkitektar

Arkþing

Armur vinnuluftur

ASK arkitektar

AP Prif

Álfaborg ehf.

Árbæjarapótek

Ás fasteignasala

Ásbjörn Ólafsson

Bakameistarinn ehf.

Bakatil

Bananar ehf.

Bandalag háskólanna

Baugsbót ehf.

Bjartur og veröld ehf.

Byggingarfélag námsmanna

BYKO

Bæjarins bestu

Coca Cola

Dagný land design ehf.

Danco - Daníel Pétursson ehf.

DK hugbúnaður

Efla

Einar P og Kó slf.

Esja gæðafæði

Fagval ehf.

Ferill

Fiskbúðin Sæbjörg

Fjölbautarskóli Norðurlands

Fjölbautaskóli Snæfellinga

Flúðasveppir

Forlagið

Framhaldsskólinn á Húsavík

Framhaldsskólinn á Laugum

Framhaldsskólinn í Vestmannaeyjum

Freyja ehf.

Garðabær

Garðlist ehf.

Garðsapótek

Garri

Geiri ehf.

Glersýn

Glæðir blómaáburður

GR Verk

Guðjón Ó

Gullkistan

Hafið fiskverslun

Hamborgarabúlla Tómasar

Hanna verkfræðistofa

Happdrætti Háskólans

Háskólaprent

Háskólasetur Vestfjarða

Háskólinn Bifröst

Háskólinn í Reykjavík

Hegas

Hafa byggt upp samfélag

Baldur Þórhallsson hefur verið í stjórn Félagsstofnunar stúdenta í um áratug. Hann fagnar uppbyggingunni við háskólann og segir að hún stuðli að myndun samfélags innan skólans.

Baldur Þórhallsson, prófessor í stjórnmálafræði, kynntist starfi Félagsstofnunar stúdenta fyrst þegar hann hóf nám í háskólanum og fór að nýta Bók-sölu stúdenta. Síðan hefur hann unnið með stofnuninni á ýmsan hátt og verið í stjórn hennar síðastliðinn áratug.

„Ég byrjaði að vinna með FS þegar ég var ritstjóri Stúdentafélagsveturinn 1991-1992,“ segir Baldur. „En þar áður var ég líka byrjaður í stúdentapólitíkinni og þar var maður alltaf að ræða FS, því þetta er stofnun sem er rekin af stúdentum.“

Svo hef ég verið í stjórn FS í um tíu ár. Það hefur verið gríðarlega lærdómsríkt að fylgjast með þessu frábæra starfi sem þar er unnið,“ segir Baldur.

„Þó FS sé kannski ekki mjög sýnilegt er það rosalega mikill hluti af háskólaheildinni. FS rekur til dæmis allar kaffistofur á háskólasvæðinu, sem skipta gríðarlega miklu máli. Umsvifin hafa líka stóraukist á síðustu árum með tilkomu Hámu. Stúdentakjallarans og nýjum stúdentagörðum,“ segir Baldur. „FS hefur tekið fullan þátt í uppbyggingu Háskólators, sem er orðin miðja háskólasvæðisins, þar sem allir koma saman. Stúdentakjallarann er líka frábær viðbót og þar eru viðburðir á næstum

Baldur Þórhallsson er ánægður með uppbygginguna sem FS hefur staðið að. MYND/KRISTINNINGVARSSON

hverjum degi, bæði í hádeginu og á kvöldin. Ég get hreinlega ekki gert upp við mig hvort mér finnst skemmtilegra að sitja í Stúdentakjallarannum eða kaffihúsinu í Bók sölu stúdenta. Það er gríðar-

lega mikið úrval af fræðibókum í Bók sölu og fátt skemmtilegra en að glugga í þær yfir kaffibolla.

Ég hef alltaf virkilega gaman af því að sýna erlendum koll-egum mínum háskólasvæðið og

hápunkturinn á þeirri skoðunarferð er alltaf að sýna Háskólatorg, Bók sölu og Stúdentakjallarann,“ segir Baldur. „Þar hefur maður allt sem háskólasvæði á að sam-standa af og það ófunda margir

„Það skiptir svo miklu máli að fólk upplifi að það sé hluti af samfélagi, háskólasamfélaginu, á meðan það er í náminu og það held ég að hafi tekist vel.“

Baldur Þórhallsson

okkur af þessu svæði.

Það hefur líka verið frábært að fá að taka þátt í uppbyggingu stúdentagarðanna. Það er búið að byggja margar nýjar byggingar á undanförunum árum og við höfum haft það að leidarljósi í þessum nýbyggingum að byggja samfélag,“ segir Baldur. „Að fólk deili aðstöðu og geti bæði fengið afþreyingu, vinnuaðstöðu og næstum alla þjónustu á háskólasvæðinu. Þess vegna höfum við til dæmis komið á fót leikskólum. Það skiptir svo miklu máli að fólk upplifi að það sé hluti af samfélagi, háskólasamfélaginu, á meðan það er í náminu og það held ég að hafi tekist vel.“

Við óskum stúdentum til hamingju með 50 ára afmæli FS

Hið íslenska bókmenntafélag

Hollt og Gott

Húsasmiðjan

Idex ehf

Innnes ehf.

ÍAV

Íslandspóstur

Íslensk erfðagreining

Ístak

Íþróttahús Glerárskóla

Já Verk ehf.

Kaja organic ehf.

Kjaran

Kone

Landsbókasafn Íslands-Háskólabókasafn

Lánasjóður íslenskra námsmanna

Lásapjónustan

Lebowski bar

Litlaprent

Lota ehf.

Matfugl

Málning /Slippfélagið

Meis ehf.

Mekka Wines & Spirits

Menntamálaráðuneytið

Menntaskólinn á Ísafirði

Menntaskólinn á Laugarvatni

Menntaskólinn í Kópavogi

Menntaskólinn í Reykjavík

Menntaskólinn við Hamrahlíð

Merkistofan

Mjólkursamsalan

Múlalundur

Netheimar

Norðlenska

Optíma

Orkusalan

Ó Johnson & Kaaber

Parki

Praktik ehf.

Reykjagarður

Sjóvá

Snókur verktakar ehf.

Sómi

Sóttreinsun og þrif ehf.

SS-Sláturfélag Suðurlands

Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum

Sveitfélagið Garður

Sælgætisgerðin Góa ehf.

Tandur

Te og Kaffi

Tengi ehf.

Umslag ehf.

Útfarastofa kirkjugarðanna

Veitingahúsið Krua Siam

Verkfræðistofa Hauks Ásgeirssonar

Verkfræðistofa Þráins & Benedikts

Verkís

Verslunartækni

Vestmannaeyjabær

Vélar og Verkferi

Vidd

VSÓ Ráðgjöf

Yrki arkitektar ehf.

Z Brautir og Gluggatjöld

Paktar

**TIL HAMINGJU FS. SAMAN
GERUM VIÐ HÁSKÓLANÁMIÐ
AUÐVELDARA**

STÚDENTABJÓR

LÉTTÖL

Græna uppáhaldið

Landsbankinn óskar Félagsstofnun stúdenta til hamingju með 50 ára afmælið

